

APSOLĪJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 22, Ebr 11:17, 3Moz 18:21, Jņ 1:1–3, Rm 5:6–8, 1Moz 23.–25. nod., Rm 4:1–12.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Ābrahāms bija vecs, padzīvojis vīrs, un Tas Kungs Ābrahāmu bija svētījis pie visa.” (1Moz 24:1)

Visbeidzot, kā Dievs bija solījis, Sāra dzemdēja Ābrahāmam dēlu “vecumā” (1Moz 21:2) un viņš nosauca bērnu par Īzāku (sk. 21:1–5). Bet Ābrahāma stāsts vēl nebūt nav beidzies. Tas sasniedz kulmināciju, kad viņš aizved dēlu uz Morijas kalnu, lai to upurētu. Tomēr Īzāks tiek aizstāts ar aunu (1Moz 22:17, 18). Šī sēkla, protams, bija Jēzus (Apd 13:23). Tāpēc šajā pārsteidzošajā (un kaut kādā ziņā satraucošajā) stāstā ir atklāts glābšanas plāns.

Lai arī kādas dziļas garīgas mācības šeit būtu, Ābrahāma ģimene vienalga bija satriekta, un Ābrahāma nākotne nav skaidra. Sāra mirst uzreiz pēc upurēšanas Morija kalnā, (1Moz 23. nod.) un Īzāks paliek viens.

Tad Ābrahāms uzņemas iniciatīvu, lai būtu drošs, ka viņam būs “pareiza” nākotne. Viņš noorganizē sava dēla laulības ar Rebeku (1Moz 24. nod.), kurai piedzimst divi dēli (1Moz 25:21–23), un Ābrahāms pats apprecas ar Ketūru, kas viņam dāvā daudz bērnu (1Moz 25:1–6). Šajā nedēļā sekosim Ābrahāmam līdz viņa dzīves beigām (1Moz 25:7–11).

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 21. maijā.

Morijas kalns

Izlasi 1Moz 22:1–12 un Ebr 11:17. Kāda bija šī pārbaudījuma nozīme? Kādas garīgas mācības varam gūt no šī pārsteidzošā notikuma? _____

1Moz 22. nodaļa ir kļuvusi par pasaules literatūras klasiku un ir iedvesmojusi ne tikai teologus, bet arī filosofus un māksliniekus. Dieva pārbaudījuma nozīmi tomēr ir grūti aptvert. Šī dievišķā pavēle ir pretrunā vēlākam Bībeles aizliegumam upurēt cilvēkus (3Moz 18:21), un tā, šķiet, pavisam noteikti darbojas pret Dieva mūžīgās derības apsolījumu ar Īzāka starpniecību (1Moz 15:5).

Kāds tad ir nolūks Dieva aicinājumam to darīt? Kāpēc pārbaudīt viņu tik spēcīgi?

Bībeles ideja par “pārbaudi” (ebreju val. “nissah”) ietver divas pretējas idejas. Tā attiecas uz tiesas ideju, tas ir, uz tiesu, lai saprastu, kas ir pārbaudāmā sirdī (5Moz 8:2; salīdzini ar 1Moz 22:12). Bet tā arī nes pārliecību par Dieva žēlastību pārbaudāmā labā (2Moz 20:18–20).

Šajā gadījumā Ābrahāma ticība Dievam aizved viņu līdz tam, ka viņš riskē zaudēt savu “nākotni” (savu pēctecību). Un tomēr, tā kā viņš uzticas Dievam, viņš darīs, ko Dievs prasa, lai arī cik grūti to visu ir saprast. Galu galā, kas gan ir ticība, ja ne uzticība tam, ko mēs neredzam vai pilnībā nesaprotam?

Turklāt Bībeles ticība nav tik daudz mūsu spēja dot Dievam un upurēt Viņam – lai gan tam, bez šaubām, ir sava nozīme (Rm 12:1) –, bet gan mūsu spēja uzticēties Viņam un saņemt Viņa žēlastību, vienlaikus saprotot, cik necienīgi mēs esam to saņemt.

Šo patiesību no jauna apstiprina sekojošie notikumi. Visi Ābrahāma darbi, viņa dedzīgās aktivitātes, viņa sāpīgais ceļojums ar savu dēlu, pat viņa gatavība paklausīt un pienest Dievam vislabāko, lai arī cik tas bija pamācoši, nevarēja viņu glābt. Kāpēc? Jo Kungs pats bija nodrošinājis aunu kā upuri, kas norādīja uz mūsu vienīgo cerību Jēzu.

Ābrahāms droši vien izprata žēlastību. Mūs neglābj darbi, kas darīti Dievam, bet Dieva darbi mūsu labā (Ef 3:8; salīdzini ar Rm 11:33), lai arī cik daudz katrs no mums – līdzīgi Ābrahāmam – būtu aicināts strādāt Dieva labā, ko spēcīgā veidā atklāj Ābrahāma rīcība (Jēk 2:2–23).

Ko Ābrahāma un Īzāka stāsts uz Morijas kalna stāsta jums personīgi par jūsu ticību un to, kā tā atklājas? _____

Dievs gādās

Izlasi 1Moz 22:8, 14, 18. Kā Dievs piepildīja Savu apsolījumu, ka Viņš gādās? Kas tika nodrošināts? _____

Kad Īzāks jautāja par upurējamo dzīvnieku, Ābrahāms sniedza noslēpumainu atbildi: Dievs “pats izraudzīs sev jēru upurim” (1Moz 22:8). Tomēr ebreju darbības vārda forma patiesībā nozīmē “Dievs nodrošinās Sevi kā jēru”. Darbības vārds “izraudzīs” (“yir’eh lo”) izmantots tādā veidā, kas var nozīmēt “izraudzīs Sevi” (vai burtiski “redzēs Sevi”).

Tas, kas mums šeit tiek parādīts, ir glābšanas plāna būtība, kur Kungs pats cieš un ar Savu nāvi samaksā sodu par mūsu grēkiem!

Izlasi Jņ 1:1–3 un Rm 5:6–8. Kā šie panti palīdz mums saprast krusta notikumus, kuru prototips ir upurēšana uz Morija kalna? _____

Šeit, uz Morija kalna, ilgi pirms krusta notikumiem, upurējamais auns, “kas ar saviem ragiem bija saķēries krūmājos” (1Moz 22:13), norādīja uz Jēzu. Viņš ir Tas, kas šeit ir “redzams”, kā Ābrahāms vēlāk paskaidro, “uz kalna, kur ir redzams Kungs” (1Moz 22:14, MT). Jēzus pats bija norādījis uz šiem Ābrahāma pravietiskajiem vārdiem, kad viņš, atbalsodams Ābrahāma teikto, sacīja: “Jūsu tēvs Ābrahāms kļuva līksms, noprazdams, ka redzēs Manu dienu, un viņš to redzēja un priecājās par to.” (Jņ 8:56)

“Lai pārbaudītu Ābrahāma ticību un uz visiem laikiem tā dvēselē iekaltu evaņģēlija patiesību, Dievs viņam pavēlēja nonāvēt savu dēlu. Sirdssāpes, kuras tas izcietā tumšo dienu briesmīgajos pārdzīvojumos, tika pieļautas, lai viņš no sava personīgā piedzīvojuma kaut mazliet varētu nojaust tā upura lielumu, ko cilvēka atpestīšanai ir devis mūžīgais Dievs.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši” 154. lpp.)

Kā tas, kas šeit notika, palīdz mums labāk saprast, kas notika pie krusta un kāpēc Dievs cieta mūsu labā? Kādai vajadzētu būt mūsu reakcijai uz to, kas mūsu labā tika izdarīts? _____

Sāras nāve

1Moz 22:23 mēs redzam ziņojumu par Rebekas dzimšanu, kas nākotnē paredz Īzāka un Rebekas laulības (1Moz 24. nod.). Tāpat ziņojums par Ābrahāma sievas Sāras nāvi un apbedīšanu (1Moz 23. nod.) paredz viņa laulības ar Ketūru (1Moz 25:1–4).

Izlasi 1Moz 23. nodaļu. Kāda ir Sāras nāves un apbedīšanas stāsta loma Ābrahāmam dotā Dieva apsolījuma piepildīšanā? _____

Sāras nāves pieminēšana uzreiz pēc stāsta par Īzāka upurēšanu norāda, ka viņu bija skāris šis notikums, kas gandrīz beidzās ar viņas dēla nāvi. Arī Sāra, protams, bija iesaistīta “pārbaudījumā” kopā ar savu vīru, tieši tāpat kā viņa bija iesaistīta viņa ceļojumos un laiku pa laikam piedzīvotajos ticības zudumos (1Moz 12:11–13).

Sāra nebija tāda sieviete, kas būtu klusējusi jautājumos, kas viņai bija nozīmīgi vai traucējoši (salīdzini ar 1Moz 16:3–5; 1Moz 18:15; 1Moz 21:9, 10). Viņas neierašanās un klusēšana, pat viņas nāves brīdis, kas sekoja dramatiskajam notikumam, vairāk pastāsta par viņas iesaistīšanos nekā viņas fiziskā klātbūtne. Fakts, ka ir minēts Sāras lielais vecums (1Moz 23:1) kā atbalss Ābrahāma vecumam (1Moz 24:1), parāda viņas nozīmi stāstā.

Patiesībā Sāra ir vienīgā sieviete Vecajā Derībā, kurai ir minēts gadu skaits, kas parāda viņas centrālo lomu stāstā. Fokuss uz Sāras kapa vietas pirkšanu (kas aizņem lielāko nodaļas daļu), nevis uz viņas nāvi, uzsver saistību ar Apsolīto zemi.

Jau pati norāde, ka viņa nomira “Kānaāna zemē” (1Moz 23:2), pasvītro Sāras nāves sakņošanu Dieva apsolījumā dot zemi. Sāra ir pirmā mirusī no Ābrahāma klana, kas ir nomirusi un apglabāta Apsolītajā zemē. Ābrahāma bažas par sevi, “svešinieku un viesi” (1Moz 23:4), un viņa neatlaidīgajām sarunām ar Heta dēliem, parāda, ka Ābrahāms ir ieinteresēts ne tikai iegūt apbedīšanas vietu; viņš galvenokārt rūpējas par ilgstošu apmešanos šajā zemē.

Izlasi 1Moz 23:6. Ko tas stāsta mums par to, kāda bija Ābrahāma reputācija? Kāpēc tas ir svarīgi, lai saprastu, kādam nolūkam Kungs viņu gribēja izmantot? _____

Sieva Īzākam

1Moz 24. nodaļa stāsta par Īzāka laulībām pēc Sāras nāves. Abi stāsti ir saistīti. *Izlasi 1Moz 24. nodaļu. Kāpēc Ābrahāms ir tik noraizējies, lai viņa dēls neprecētos ar sievieti no kānaāniešu vidus?* _____

_____

_____

Tieši tāpat, kā Ābrahāms gribēja iemantot zemi, lai apglabātu savu sievu viņa pēcnācējiem dotā Dieva apsolījuma dēļ, ka viņiem piederēs šī zeme, tagad viņš uzstāj, lai arī Īzāks nedzīvo ārpus Apsolītās zemes (1Moz 24:7). Arī tas, ka Īzāks aizveda savu sievu uz Sāras telti, un piezīme, ka Rebeka mierināja Īzāku “pēc viņa mātes nāves” (1Moz 24:67), norāda uz Sāras nāvi, tai skaitā Īzāka sāpes mātes zaudējuma dēļ.

Stāsts ir pilns lūgšanu un to piepildījumu, kā arī bagāts ar mācībām par Dieva aizgādību un cilvēka brīvību. Tas sākas ar Ābrahāma lūgšanu. Zvērot pie “Tā Kunga, debesu Dieva un zemes Dieva” (1Moz 24:3), šī lūgšana pirmkārt ir Dieva kā Radītāja atzīšana (1Moz 1:1, 1Moz 14:19), kas tiešā veidā attiecas uz Ābrahāma pēcnācēju dzimšanu, ieskaitot pašu Mesiju.

“Viņa eņģelis” un “Kungs, debesu Dievs” (1Moz 24:7) ir norāde uz Kunga Eņģeli, kas nāca no debesīm izglābt Īzāku no nokaušanas (1Moz 22:11). Dievs, kas kontrolē universu, Kunga Eņģelis, kas iejaucās, lai izglābtu Īzāku, vadīja arī šajā laulību jautājumā.

Tomēr Ābrahāms atstāja atvērtu arī iespēju, ka sieviete negribēs atsaukties Dieva aicinājumam. Lai arī Dievs ir spēcīgs, Viņš nespiež cilvēkus Viņam paklausīt. Lai gan Dieva plāns Rebekai ir sekot Eliēzeram, viņa saglabā savu izvēles brīvību. Tas ir, pastāvēja iespēja, ka šī sieviete negribēs nākt, un tādā gadījumā viņa netiktu piespiesta.

Tātad mēs šeit redzam vēl vienu lielā noslēpuma piemēru, kā Dievs ir devis mums, cilvēkiem, brīvo gribu, brīvo izvēli – brīvību, ko Viņš nepārkāps. (Ja Viņš to darītu, tad tā vairs nebūtu brīvā griba.) Un tomēr, neskatoties uz cilvēka brīvās gribas realitāti un daudzajiem briesmīgajiem veidiem, kā cilvēki to izmanto, mēs joprojām varam uzticēties, ka beigās Dieva mīlestība un labestība tomēr gūs virsroku.

Kāpēc ir tik mierinoši zināt, ka, lai gan viss, kas notiek, nav Dieva griba, Viņš joprojām nes atbildību? Kā Dan 2. nodaļai līdzīgi pravietojumi pierāda mums šo domu? _____

_____

_____

Sieva Ābrahāmam

Izlasi 1Moz 24:67–25:1–8. Kāda nozīme šiem noslēdzošajiem notikumiem Ābrahāma dzīvē? _____

Pēc Sāras nāves Ābrahāms apprecējās otrreiz. Līdzīgi Īzākam viņš pēc Sāras nāves tika mierināts (1Moz 24:67). Sāras piemiņai vajadzēja vēl joprojām būt dzīvai sentēva prātā, kā tas bija arī viņa dēla prātā.

Tomēr viņa jaunās sievas identitāte ir neskaidra. Fakts, ka hronists saista Ketūras dēlus ar Hagaras dēliem, nepieminot Ketūras vārdu, norāda, ka Ketūra varēja būt Hagara (kā daži uz to norāda). Ir arī nozīmīgi, ka Ābrahāms izturas pret Ketūras dēliem tāpat, kā viņš darīja ar Hagaras dēliem: viņš sūta tos prom, lai izvairītos no jebkādas garīgas ietekmes, un nepārprotami nošķir ar Sāru kopīgo dēlu no citiem dēliem.

Viņš arī atdod “visu, kas tam bija, Īzākam” (1Moz 25:5), bet blakussievu bērniem viņš “izdalīja dāvanas” (1Moz 25:6). Klasifikācija “blakussieva” var arī norādīt uz to, ka Ketūras statuss bija blakussieva, tāpat kā Hagara. Iespējamība, ka Ketūra varētu būt Hagara, arī izskaidro skopos mājienus uz Sāras piemiņu pirms viņa laulībām ar Ketūru-Hagari.

Interesanti ir tas, ka 1Moz 25:1–4, 12–18 ir uzskaitīti Ābrahāma bērni ar Ketūru, kā arī saraksts ar Ismaēla bērniem. Iespējams, ka ciltsrakstu nolūks pēc Ābrahāma laulībām ar Ketūru, kas deva viņam sešus dēlus, neskaitot mums jau zināmos divus dēlus (Īzāku un Ismaēlu), ir nodrošināt neapgāžamas liecības Dieva apsolījumam, ka Ābrahāms būs daudzu tautu tēvs.

Otrie ciltsraksti ir Ismaēla pēcnācēji, kas arī veidoja 12 ciltis (salīdzini ar 1Moz 17:20), tieši tāpat kā Jēkaba gadījumā (1Moz 35:22–26). Neskatoties uz to, Dieva derība, protams, ir rezervēta Īzāka, nevis Ismaēla sēklai (1Moz 17:21). Par to Raksti izsakās ļoti skaidri.

Ābrahāma nāves ziņojums starp diviem ciltsrakstiem (1Moz 25:7–11) arī liecina par Dieva svētībām. Tas atklāj Viņa apsolījuma piepildīšanos Ābrahāma dzīvē, kas tika dots daudzus gadus iepriekš, ka viņš mirs “sirmā vecumā” (1Moz 15:15; salīdzini ar Māc 6:3).

Kungs paliek uzticīgs Saviem žēlastības apsolījumiem viņa uzticīgajam kalpam Ābrahāmam, kura ticība ir attēlota Rakstos kā labs glābšanas ticībā piemērs – varbūt pat vislabākais visā Vecajā Derībā (sk. Rm 4:1–12).

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Tā kā Ābrahāms bija īpašs pravietis, ar ko Dievs gribēja līdzdalīt Savus plānus (1Moz 18:17), Dievs iegāja Ābrahāma cilvēciskajā sfērā un zināmā mērā līdzdalīja viņam Savu glābšanas plānu, pateicoties Viņa Dēla upurim.

“Īzāks bija Dieva Dēla attēls, kas tika pienests par upuri par pasaules grēkiem. Dievs gribēja ietekmīgi parādīt Ābrahāmam evaņģēliju, lai glābtu cilvēku. Šī iemesla dēļ, kā arī lai padarītu šo patiesību viņam par realitāti un pārbaudītu viņa ticību, Dievs prasīja, lai viņš nogalina savu dārgo Īzāku. Visas ciešanas un mokas, ko Ābrahāms piedzīvoja tumšajā un baisajā pārbaudījumā, bija ar nolūku dziļi iespiest viņa izpratnē kritušā cilvēka glābšanas plānu. Viņam bija pašam jāpiedzīvo, cik neizsakāma bija mūžīgā Dieva pašaieliedzība, atdotot Savu Dēlu nāvē, lai glābtu cilvēku no galīgas iznīcības. Neviena mentāla mocība nevarēja līdzināties tai, ko viņš izcieta, paklausot dievišķajai pavēlei upurēt savu dēlu.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 3. sēj., 369. lpp.)

“Ābrahāms jau bija vecs vīrs un drīzumā gaidīja savu miršanas stundu, bet, lai pēcnācējiem nodrošinātu dotā apsolījuma piepildīšanos, viņam vēl kaut ko vajadzēja paveikt. Turpmāk pēc dievišķā norādījuma par Dieva likumu sargātāju un tēvu izredzētajai tautai vajadzēja kļūt Īzākam, bet viņš vēl nebija precējies. Kānaānas iedzīvotāji nodevās elku kalpībai, un Kungs bija aizliedzis laulības starp Viņa tautu un kānaāniešiem, jo labi zināja, ka tāda savienība novedīs pie atkrišanas. Sentēvs baidījās no samaitājošajiem iespaidiem, kas apņēma viņa dēlu. [...] Pēc Ābrahāma domām, sievas izvēle dēlam bija ārkārtīgi nozīmīga, tādēļ viņš ļoti rūpējās, lai Īzāks apprecētu tādu sievieti, kas viņu nenovērstu no Dieva. [...] Uzticēdamies tēva gudrībai un mīlestībai, Īzāks šo lietu labprāt atstāja tēva ziņā, paļaudamies, ka izvēles jautājumu kārtos pats Dievs.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši” 171. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet Ābrahāma labprātību upurēt Īzāku. Mēģiniet iedomāties tādu ticību, kādu atklāj šis ziņojums. Kas šajā stāstā ir tik pārsteidzošs, bet vienlaikus satraucošs?

2. Kā ir ar brīvo gribu? Kāpēc mūsu ticībai nav nekādas jēgas bez brīvās gribas? Kādi piemēri tai mums ir Bībelē, un kā, neskatoties uz cilvēku nepareizajām izvēlēm, tomēr notiks Dieva griba?